

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS I DRETS HUMANS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011 Fq.Con.núm. 33/27

IX legislatura

Any 2018

Núm. 46

Presidència de l'Honorable Sra. Sílvia Cano i Juan

Sessió celebrada dia 19 d'abril de 2018

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 16724/17**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a nova regulació del bo social elèctric per a consumidors vulnerables.. 596

2) **RGE núm. 16255/17**, presentada pels Grup Parlamentaris Socialista, Popular, Podem Illes Balears, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca, El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS i Mixt, relativa a la renda bàsica universal. 601

LA SRA. PRESIDENTA:

Bé, començarem. Bones tardes, senyores i senyors diputades. Començarem la sessió d'avui horabaixa i, en primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia que consisteix en el debat de les Proposicions no de llei RGE núm. 16724 i 16255/17.

1) Proposició no de llei RGE núm. 16724/17, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a nova regulació del bo social elèctric per a consumidors vulnerables.

Començam pel debat de la Proposició no de llei RGE núm. 16724/17, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a nova regulació del bo social elèctric per a consumidors vulnerables.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula l'Hble. Sra. Conxa Obrador, per un temps de deu minuts.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta iniciativa que es presenta avui aquí té a veure amb la pobresa, amb la situació de privació material en què viuen moltíssimes persones en el nostre país i en la nostra comunitat. És un tema que sembla que, ara que vivim o que estam immersos en una publicitat que estam recuperant economia, sembla que hagi quedat aquest debat i aquesta situació, aquesta mirada oculta perquè no la veiem, però la realitat és que segons les dades que ha aportat l'Eurostat hi ha en el nostre país 4.500.000 persones que viuen en risc de pobresa energètica a Espanya i, segons les darreres dades disponibles de l'informe FOESSA a Balears, hi ha 115.000 persones que es trobarien amb despeses d'energia elèctrica per sobre del 10% dels seus ingressos i un 6% de les persones que viuen a Balears, 63.000 persones, no poden mantenir una temperatura adequada dins les seves llars.

Per tant, a Espanya, que tenim una regulació per afavorir que l'accés a l'energia elèctrica a persones en situació de vulnerabilitat per mandat de la Unió Europea, això s'ha de dir que ha estat mandat de la Unió Europea, que no ha estat a iniciativa del Govern, que ja fa temps que es varen regular mesures per protegir els consumidors vulnerables, una d'aquestes mesures que es va implantar és el bo social.

El bo social és un descompte que els generadors i els comercialitzadors d'energia elèctrica han d'aplicar als consumidors vulnerables, a aquells que compleixen els requisits establerts en el decret anterior del que tractam avui, en el Reial Decret 7/2016. Hem de recordar que aquest decret va ser denunciat per la Defensora del Poble com a un decret injust, perquè va excloure a famílies més vulnerables i va beneficiar també les rendes més altes, per exemple bonificant consums menors de 3.000 quilovats, la qual cosa va beneficiar

a més de mig milió de segones residències. Això és un dels exemples per escenificar la inequitat d'aquesta regulació.

Una sentència del Tribunal Suprem va obligar el Govern d'Espanya a modificar aquest reial decret 7/2016, que regulava el bo elèctric social, i es va procedir a la seva modificació. Per tant, el 6 d'octubre es va aprovar un nou reglament, el Reial Decret 897/2017, per regular novament la figura i drets del consumidor vulnerable i consumidor vulnerable en risc d'exclusió social i el seu accés al bo social elèctric i a altres mesures de protecció per a consumidors domèstics d'energia elèctrica concretament.

Novament en aquesta regulació que ara tenim en vigor s'estableixen a l'article 3 les categories d'accés al bo social i es consideren vulnerable, vulnerable sever i vulnerable amb risc d'exclusió. Així mateix, s'assenyalen els criteris per accedir al bo social: criteris de renda, segons un barem de l'IPREM, que és un barem progressiu; el nombre de membres de la unitat familiar; discapacitat; pensionistes; víctimes de violència de gènere; víctimes de terrorisme o també per ser usuaris atesos pels serveis socials municipals presentant la guda acreditació.

Pel que fa a la protecció es legisla per evitar el tall de subministrament elèctric a les llars que acreditin la condició de vulnerabilitat severa davant els serveis socials i seran les autonomies o ajuntaments els que hauran d'assumir el cost de la factura al 50%. Això significa una espècie de jo convit i tu pagues, i això és el que significa precisament aquest decret que a la pròpia memòria justificativa deixa ben clara aquesta intenció. Llegesc literalment, "El cost estimat de les mesures que es proposen no tenen impacte pressupostari ja que no hi ha costos específics que determinin la necessitat de dotació o increment a les corresponents partides pressupostàries". De fet, tothom sap que en els pressuposts generals de l'Estat de 2018 no es contempla cap consignació per a aquest programa.

A més de les al·legacions del món associatiu, diferents especialistes, tècnics d'ajuntaments, comunitats autònomes, també han denunciant les mancances que enregistra aquesta norma posant en evidència l'impacte pressupostari que produirà als ajuntaments i a les comunitats autònomes. Quin interventor municipal de qualsevol ajuntament d'Espanya autoritzaria el pagament d'una factura si no existeix partida pressupostària? Quina responsabilitat penal hauria d'assumir un batle o una batlessa que no pot evitar el tall de subministrament al qual el reial decret li exigeixi que pagui almanco el 50% de la factura?

No totes les administracions involucrades reaccionaran de la mateixa manera en funció de les seves disponibilitats pressupostàries i això significarà que hi haurà desigualtat territorial, és a dir, pobres energètics de primera, de segona o d'enèsima categoria en funció del seu lloc de residència.

Una decisió com aquesta, que afectarà socialment i econòmicament una part molt important de la població, no ha estat informada ni contrastada en el si de l'òrgan competent, que és el Consell Territorial de Serveis Socials, un consell

que hauria d'haver debatut i considerat prèviament aquesta modificació, una norma que no té en compte que els sistemes de protecció que, responsablement i per pròpia iniciativa ja són assumits pels ajuntaments i les comunitats autònomes, s'ha aprovat amb una evident manca de respecte institucional, a part de la sobrecàrrega de feina que significa i que provocarà als professionals dels serveis socials.

A més a més, el reial decret enregistra altres deficiències i inequitats que haurien pogut ser també corregides al Consell Territorial dels Serveis Socials, per exemple, no contemplar les situacions de monoparentalitat o de soledat, deixar sense accés a les famílies sense menors d'edat a càrrec amb ingressos superiors a 807 euros al mes i bonificar famílies nombroses amb independència dels seus ingressos.

El que pretenem és regular amb equitat i sense discriminacions. La PNL que presenta el Grup Socialista proposa instar el Govern central també a reforçar el Pla concertat de prestacions bàsiques per l'Administració General de l'Estat, un pla de prestacions bàsiques que va directament a dotar els serveis socials municipals dels recursos necessaris per fer front a les demandes de les famílies en situació de vulnerabilitat, perquè del que parlem avui, com he dit al principi de la meua intervenció, és de pobresa, de com podem donar resposta al patiment de les famílies que viuen amb privacions materials, ja siguin famílies treballadores amb salaris d'exploació o siguin famílies o persones en risc d'exclusió.

Com he dit en moltes ocasions en aquesta comissió, el PPB ha patit una reducció continuada i persistent per part del Govern central que va arribar fins al 65%, això va significar que les Balears varen passar de rebre 1,5 milions d'euros a 500.000 euros en temps de crisi i que si avui sobrevis dignament aquest pla és per la responsabilitat i professionalitat dels treballadors socials i pel compromís institucional dels municipis i de les autonomies.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Socialista proposa que el Govern d'Espanya inclogui dins el pressupost general de l'Estat una partida suficient per fer front al cost de protegir els consumidors vulnerables i per evitar que aquest cost vagi a càrrec de les administracions territorials titulars dels serveis socials.

El segon punt insta el Govern d'Espanya a distribuir entre les comunitats autònomes la partida pressupostària acordada per fer front a la despesa elèctrica dels consumidors vulnerables segons els criteris que s'acordin al Consejo territorial de servicios sociales del sistema para la autonomía y atención a la dependencia.

El tercer punt insta el Govern d'Espanya a incloure les famílies monoparentals i les persones que viuen totes soles dins els col·lectius d'especial protecció, donat que el decret pel qual es regula la figura de consumidor vulnerable, el bo social, no les inclou. El quart punt insta el Govern d'Espanya a aprovar, mitjançant l'acord del Consell Territorial de Serveis Socials, una norma que impedeixi el tall de subministrament

de gas als consumidors vulnerables. I el cinquè punt, i darrer, insta el Govern d'Espanya a enfortir el pla concertat de prestacions bàsiques de serveis socials amb l'objectiu de consolidar i desenvolupar les estructures de serveis socials a Atenció Primària i les seves prestacions bàsiques.

Res més i moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Ara és el torn de fixació del Grup Parlamentari Mixt, que ha presentat l'esmena RGE núm. 3775/18 i, per a la seva defensa, té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Xelo Huertas, per un temps de deu minuts.

LA SRA. HUERTAS I CALATAYUD:

Gràcies, presidenta, bon dia a tothom. La Sra. Obrador ja ha fet una exposició exhaustiva del tema; per tant jo seré molt més curta que ella i no m'estendré tant en aquest tema.

Segons dades reflectides al Reial Decret 897/2007, hi ha 4,5 milions de persones que estan en risc de pobresa energètica, i resulta que també la meitat d'aquestes llars desconeixen que existeix aquest bo elèctric. Per tant, crec que les administracions haurien de preocupar-se de fer saber a tots els consumidors la possibilitat d'aquest recurs desconegut, i que per ignorància no es demana. El Govern hauria d'avaluar molt bé l'impacte econòmic del nou sistema de cofinançament del bo social de l'energia subministrada als consumidors amb risc d'exclusió social, i preocupar-se que sigui accessible a tots els consumidors que hi tinguin dret.

Quant a l'esmena, del que es tracta és de reforçar la defensa del consumidor vulnerable perquè no pugui ser estigmatitzat; és a dir, que aquestes dades que es donaran a les empreses subministradores, que són dades molt sensibles, s'ha de garantir que el seu ús sigui restringit, destinades únicament a la fi per al qual se'ls entreguen, i que aquesta informació sigui eliminada absolutament en el moment en què ja no sigui necessària.

Quant als punts de la PNL, votarem a favor de tots ells. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Ara sí és el torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Sandra Fernández, per un temps de deu minuts.

LA SRA. FERNÁNDEZ I HERRANZ:

Muchas gracias, presidenta. Desde el Partido Popular considerábamos que era necesaria una revisión del bono social, porque sí que es cierto, y esto lo compartimos con la portavoz del Partido Socialista, que tenía algunas carencias que debían ser subsanadas, y de hecho a principio de esta legislatura se aprobó una iniciativa en este punto, acordada por unanimidad de todos los grupos parlamentarios y a propuesta

del Partido Popular, que pedía al Gobierno central que revisase el bono social. Y así lo ha hecho con este real decreto que comentaba la portavoz del Partido Socialista, pero que creo que o no lo hemos interpretado igual, o también ha obviado comentar algunas cuestiones de este decreto.

En primer lugar he de decirle que, bueno, en mi opinión cualquier interventor aprobaría una ayuda de este tipo porque ya lo están haciendo, lo llevan haciendo desde hace muchísimos años, lo han hecho especialmente en los tiempos de crisis y lo van a seguir haciendo. Los ayuntamientos llevan pagando ayudas o llevan pagando facturas eléctricas desde hace muchísimo tiempo a través de las ayudas económicas urgentes, que se financian en gran parte a través del Plan de prestaciones básicas, y lo continuarán haciendo. Y precisamente usted decía que gracias a los ayuntamientos se ha sostenido el Plan de prestaciones básicas, y en parte evidentemente es cierto, pero también ha obviado decir que a pesar de la reducción que se produjo por parte del Gobierno central en Baleares, en tiempos de crisis, el Partido Popular triplicó el plan de prestaciones básicas, y eso supuso que se pudiese mantener no solamente lo que había hasta el momento, no solamente que no se notase la reducción que había hecho el Estado, sino que además los ayuntamientos tuviesen más dinero para poder pagar este tipo de ayudas.

Pero es más, la pasada legislatura y a raíz de una propuesta del Partido Popular en este parlamento se incluyó una línea específica dentro del Plan de prestaciones básicas para que los ayuntamientos pudiesen financiar este tipo de ayudas económicas para poder pagar los suministros, y creemos que esa debe ser la vía.

Por este motivo sí que votaríamos a favor del punto número 5, que habla de reforzar el Plan de prestaciones básicas a nivel nacional porque creemos que en una etapa de recuperación económica el Estado también debe hacer un esfuerzo en este sentido, pero votaríamos en contra de los puntos 1 y 2 porque creemos que cualquier partida destinada a financiar este tipo de ayudas debe incluirse dentro del Plan de prestaciones básicas para que sean los ayuntamientos los que puedan decidir qué hacer con la cuantía que les corresponda, una vez que las comunidades autónomas lo hayan repartido.

Pero he de decirle que el bono social, tal y como se regula en este decreto, que además no podemos entenderlo por sí solo, este decreto, lo debemos entender conjuntamente con la Ley del sector eléctrico, que ha sufrido diferentes modificaciones, y con la orden que desarrolla también este decreto, y en este sentido el bono social, que es evidentemente la reducción que se hace a una serie de consumidores, llamados "consumidores vulnerables", "consumidores vulnerables severos y consumidores en riesgo de exclusión social", se establecen diferentes categorías en función de la vulnerabilidad, este bono social lo deben pagar íntegramente las empresas comercializadoras y las empresas de suministros eléctricos, y también el 50% de las facturas de estos suministros para los consumidores en riesgo de exclusión social debe correr a cargo de las empresas, y el otro

50%, como está pasando ya, es el que se tienen que hacer cargo o se pueden hacer cargo las administraciones públicas con competencia en servicios sociales, no solamente los ayuntamientos, también podría ser en este caso el Govern o incluso los consejos insulares. El decreto ya establece además, en su artículo 13, cómo debe ir esta financiación; también establece que en ningún caso las comunidades autónomas u otras administraciones estarán obligadas a hacer esta financiación del 50% de la factura, que evidentemente, como decía, no del bono, porque el bono social sí que toda la financiación corre a cargo de las empresas.

Así que nosotros consideramos muy positivo el paso que se ha dado. Evidentemente se podría seguir mejorando, y una de las cuestiones que también votaremos a favor es que se incluya a las familias monoparentales. Sí que nos ha llamado la atención que usted cuestione que se incluya a las familias numerosas diciendo que se han incluido independientemente de la renta, pero usted en su propuesta las familias monoparentales también las incluye independientemente de la renta que tengan. En cualquier caso nosotros creemos positivo, y así hemos presentado alguna iniciativa en este sentido, que también las familias monoparentales se puedan equiparar a las familias numerosas.

Y por nuestra parte he de volver a reiterar que creemos que debe ser a través del Plan de prestaciones básicas que se pueda financiar este tipo de recursos; que creemos además que deberían ser los ayuntamientos en este sentido los que lo gestionasen, así también hemos presentado alguna propuesta en este pleno; y quiero recordarles que ustedes, que ahora critican que tengan que ser las administraciones o que se cargue a los ayuntamientos esta financiación, ustedes desde el inicio de legislatura prometían este fondo de pobreza energética por un valor de 200.000 euros, ustedes se pasaron dos años sin hacer absolutamente nada, un año incluso el mismo conseller de la materia llegó a decir que es que no se necesitaba y que había sobrado, y evidentemente al final este fondo se ha hecho una convocatoria dirigida a las asociaciones, que nos parece positivo pero creemos que también el Govern, igual que ustedes piden al Gobierno central, que el Govern también debe seguir reforzando a los ayuntamientos porque son los que están pagando estas ayudas, las estaban pagando antes, y estoy convencida de que las seguirán pagando.

Muchas gracias.

Y nos abstenemos en el punto 4. Vuelvo a repetir: en los puntos 1 y 2 votaríamos en contra; el punto número 3 y el 5, a favor; y el número 4, abstención; y estaríamos a favor de la enmienda que ha presentado el Grupo Mixto.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Marta Maicas, per un temps de deu minuts.

LA SRA. MAICAS I ORTIZ:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, hem de reconèixer que els polítics tenim una responsabilitat davant la situació de moltes famílies per fer front a la despesa elèctrica, com a Podem, ja vam presentar una PNL per convertir el bo social en una mesura efectiva contra la pobresa energètica en l'àmbit elèctric. No podem oblidar que és una situació de la qual el govern del Partit Popular és còmplice, de l'estafa elèctrica, i a vegades pensam que el PSOE ha estat massa dèbil a l'hora de defensar un sistema elèctric raonable. Sabem dels esforços de l'exministre Miguel Sebastián, però també sabem sobre la radical i inhumana oposició que es va trobar amb les companyies elèctriques. Són les polítiques neoliberals que deixen la gent enrera i amb fred a ca seva, les que un govern de canvi a l'Estat hauria de combatre.

A la nostra proposta que vàrem fer en aquesta PNL volíem que les doblers per al bo social provinguessin del que les elèctriques, costos de transició a la competència, deuen a tota la ciutadania, una quantitat que podria ascendir a més de 3.600 milions d'euros. Les empreses elèctriques han percebut de forma dubtosa una compensació milionària amb càrrec als doblers públics, que actualment està denunciada davant dels tribunals europeus. Aquesta quantitat consideram que s'ha de retornar i per això en la nostra PNL per exemple demanàvem, entre altres coses, modificar la regulació del bo social, com es fa, retornar els 3.600 milions d'euros, pendents de recaptació i reformar les regles del mercat elèctric per garantir que no hi hagi centrals ja amortitzades que cobren un preu molt superior als seus costos d'operació i manteniment.

També he de dir i aprofitaré també per denunciar el cost de l'enganxament a gas, a l'explotació de gas, que, en principi el Govern va convocar la comissió d'implantació de gas natural a Mallorca i a Menorca, i entenem que sent l'única empresa que té capacitat per assumir la concessió de l'explotació del gas que és Redexis, que és una filial d'Endesa i que és la companyia que cobra 150 euros per reenganxar-se, hauríem d'exigir-li que tingués en compte també les famílies vulnerables per fer un acord per a aquest reenganxament.

Votarem a favor de la PNL presentada. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Agustina Vilaret, a qui donam la benvinguda a aquesta comissió. I té vostè la paraula, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. VILARET I GONZÁLEZ:

Moltes gràcies i bona tarda a tothom. Bé, després d'aquest esplèndida exposició que ha fet la Sra. Obrador i d'una manera tan acurada, jo no vull repetir més coses i sí que voldria fer un parell de reflexions, però també d'una manera molt breu.

Sí que compartim amb Podem aquest comentari que ha fet ara del privilegi de les elèctriques, que encara recorden

monopolis i que tal volta s'hauria de revisar, però bé, no és qüestió d'aquesta PNL. Sí la reflexió damunt la pobresa que ha augmentat la vulnerabilitat dels ciutadans d'aquesta illa, o d'aquestes Illes, perdonau, i que, bé, és una cosa bàsica tenir llum, viure en condicions i que permet una equitat, una igualtat, que ajuda a ser més feliç a la societat. Per tant, això, a mi aquesta PNL..., li donarem el suport perquè fins i tot em dona satisfacció com a grup i com a persona poder treballar per als ciutadans.

I l'altra reflexió, també, és respecte als ajuntaments. Per experiència pròpia tal volta de vegades la darrera administració que rep tots els problemes i que té més a prop els ciutadans és l'ajuntament, i ja aniria bé que se solucionassin més amunt i així no en tendríem tants a nivell municipal.

Però bé, donarem suport a aquesta PNL, a tots els punts de manera incondicional.

Ja està.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Antònia Sureda, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputats. A l'any 2016, gairebé a principi de legislatura, així com també s'ha dit per part de la portaveu del Grup Parlamentari Popular, ells mateixos varen presentar en el ple una proposició no de llei en aquest sentit, tot i que vàrem assegurar que no estàvem d'acord en aquell moment amb el taramà del text i l'exposició en si, sí que votàrem a favor que el Govern fes feina per impedir que les empreses elèctriques poguessin tallar l'electricitat a qualsevol família en situació de pobresa energètica, i també a favor que el Govern actualitzàs el conveni entre Endesa i la FELIB, per ampliar-ho a altres empreses per garantir que aquest tall no es produís.

També és cert que vàrem presentar una esmena perquè es creàs una comissió d'experts per estudiar com es podia modificar el mercat en els preus de producció, transport i distribució i, malauradament, Podem no va acceptar aquesta esmena.

Sigui com sigui feia referència a aquesta proposició no de llei, perquè ja avisàrem llavors que més enllà del discurs, aquest tema era molt complex i que necessitava molta seriositat i assessorament professional. Avui el Grup Parlamentari Socialista aporta una nova iniciativa en relació al Decret 897/2017, que així ho demostra. Pensam que des de l'Estat s'ha de fer un esforç, una revisió més acurada i que s'ampliï l'ajuda perquè no succeeixin aquests talls, però també des de la comunitat.

No podem estar d'acord en què les despeses es posin damunt les espatlles de l'administració territorial i sobretot de les corporacions locals, que, com també s'ha dit, són les que sempre acaben carregant-se tota la preocupació i les demandes de la ciutadania. I encara menys que li vulguin atorgar una responsabilitat penal a batles i batllesses envers aquest tema, segons ens ha informat la Sra. Obrador.

Per tant, nosaltres sí que votarem a favor d'aquesta iniciativa.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Josep Castells, per un temps de deu minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, és obvi que quan l'Estat regula qualsevol fenomen que té una incidència pressupostària a les altres administracions, aquesta política ha d'estar dotada adequadament, perquè, és clar, és una qüestió de coherència; és a dir, si l'Estat considera que té el deure, o té la competència, o sigui el títol que sigui, ha d'actuar en un determinat àmbit, lògicament això també implica que ha de destinar-hi el finançament adequat.

Fins i tot, acceptant d'alguna manera el raonament de la Sra. Fernández, sí que hi ha un pla concertat de prestacions bàsiques que segurament és l'instrument adequat perquè es produeixi aquest finançament, això no és contradictori crec jo amb el punt 1 i amb el punt 2 de la proposició no de llei, en la que es demana que això es doti pressupostàriament, encara que aquest pla concertat hi sigui, lògicament aquest pla ha de tenir la dotació pressupostària adequada per poder fer front a les obligacions que de la normativa estatal es deriven per a les altres administracions, siguin les comunitats autònomes, o siguin els ajuntaments.

Per tant, nosaltres veiem molt adequat el punt 1 i el punt 2, en relació amb el punt 5 també, perquè creiem que hem d'exigir a l'Estat la coherència que financii adequadament aquelles polítiques que desplega normativament.

I respecte els punts 3 i 4, jo entenc que són les propostes que fa el Parlament de millora d'aquest reial decret. D'una banda, afegir a les famílies monoparentals i les persones que viuen totes soles, em sembla que és un horitzó desitjable que hem de reclamar a les polítiques que l'Estat ha desplegat en aquesta matèria. I després, l'altra és que s'inclogui també d'alguna manera no només el subministrament elèctric, sinó el subministrament de gas.

Amb totes aquestes idees nosaltres hi estam d'acord i, per tant, votarem a favor dels punts de la proposició.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Ara procedeix a la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si volen la suspensió o podem continuar.

Idò té el torn de fixació de posició per acceptar l'esmena, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En relació a la intervenció de la diputada Sra. Xelo Huertas, quan ha dit que el bo social és un recurs desconegut i que hi ha una certa ignorància en relació amb aquest recurs, dir-li que, efectivament, és un recurs que només té un grau d'acceptació en el 45% de la població que podria gaudir d'aquest benefici, però no crec que sigui per un tema d'ignorància, jo crec que és un tema que hi ha moltes famílies que no són usuàries dels serveis socials i que no volen passar per aquesta espècie, diguéssim, entre cometes, d'humiliació, d'haver d'acudir als serveis socials, no sent una família desestructurada, no sent una família amb una situació de risc, amb una situació d'exclusió; simplement es tracta de famílies treballadores que opten per consumir menys, o per no consumir abans d'anar als serveis socials, a comunicar que no poden fer front al pagament de les factures. I efectivament, la demanda del bo social arriba només a un 45% de les famílies potencialment beneficiades d'aquest bo social.

En relació amb la intervenció de la Sra. Sandra Fernández, li he de dir que el Pla de prestacions bàsiques, ja ho he dit, va ser retallat, i ella ho ha acceptat, ho ha confirmat, va ser retallat d'una manera extraordinària, fins i tot vàrem arribar a un 65% i és un 65% que no s'ha recuperat.

I carregar damunt les esquenes dels ajuntaments que tenen recursos...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... que tenen pocs recursos, que no han recuperat recursos, l'obligació de fer front al 50% del pagament de les despeses de les factures elèctriques sense res a canvi, crec que no es pot demanar. No es pot demanar als serveis socials aquest esforç, que ja fan esforç pressupostari i també en recursos dels seus treballadors, perquè tots sabem la saturació en la qual es troben, el nombre d'expedients que han de gestionar els treballadors socials.

Per tant, mantenim la nostra tesi que si el Govern de l'Estat vol impulsar una norma que obliga al finançament del 50% hauria d'assumir part del cost que suposa el pagament de les factures de les persones que tenen impossibilitat de fer front a aquesta despesa.

I els he de dir que, efectivament, el Govern balear sí que ha donat resposta a aquesta situació i ha atès prop de 400 famílies i ha dotat el pressupost contra la pobresa energètica en 400.000 euros, distribuïts entre 2016, 2017 i 2018. I això

perquè és un complement econòmic per a que aquelles famílies que es troben en situació de vulnerabilitat, i parlem de famílies treballadores en situació de pobresa, puguin fer front a aquelles despeses que no poden assumir.

Per tant, vull donar les gra..., ah, he de dir a la Sra. Huertas en relació amb la seva esmena, i perdoni que no m'hi hagi referit en primer lloc, que el reial decret preveu que en tot cas la informació aportada per la administració competent en la matèria que correspongui o l'administració no autonòmica o local en serveis socials que atenguin consumidors en risc d'exclusió social, ha de garantir, en tot cas, el compliment del disposat a la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, i també la Llei 58/2003, de l'Agència General Tributària, l'Administració General Tributària, perdó.

Per tant, tot i que dins aquest reial decret s'incorpora i es preveu el compliment de la Llei de protecció de dades, no ens sembla malament, tot i que sigui reiteratiu, donar suport... acceptar l'esmena que ha presentat la Sra. Xelo Huertas, perquè redundarà en el compliment d'aquesta llei.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 16724/17.

Sra. Fernández?

LA SRA. FERNÁNDEZ I HERRANZ:

Sí, pediría votación separada de los puntos.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord, idò farem votació separada. Votarem en primer lloc els punts 1 i 2.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Idò, 10 a favor i 3 en contra.

(Se senten veus de fons que diuen: "no")

9 i 4, d'acord.

Punts 3 i 5.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Unanimitat.

I ara votariem el punt 4.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

9 a favor i 4 abstencions.

L... bé, s'ha incorporat l'esmena... és un nou punt?

D'acord, idò votariem el nou punt de l'esmena de la Sra. Huertas.

Vots a favor?

Unanimitat.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 16724/17, relativa a la nova regulació del bo social elèctric per a consumidors vulnerables.

2) Proposició no de llei RGE núm. 16255/17, presentada pels Grup Parlamentaris Socialista, Popular, Podem Illes Balears, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca, El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS i Mixt, relativa a la renda bàsica universal.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 16255/17, presentada pels Grups Parlamentaris Popular, Socialista, Podem Illes Balears, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca, El Pi PROPOSTA PER LES ILLES i Grup Mixt, relativa a la renda bàsica universal.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Sr. Jaume Garau, per un temps de deu minuts.

EL SR. GARAU I SALAS:

Moltes gràcies, presidenta. Seré breu perquè aquesta proposició és una proposició que hem elaborat conjuntament tots els grups polítics i, per tant, coneixen perfectament el seu contingut i la seva raó.

Vull recordar només que aquest grup, la comissió d'Afers Socials ja du prou temps parlant sobre aquestes iniciatives que s'estan produint a tot el món, però també específicament a Europa a diverses ciutats i diversos estats sobre la bondat o no d'aplicar una renda bàsica universal.

Sabem que la renda bàsica universal té una filosofia que va més enllà dels serveis socials perquè planteja tota una sèrie de drets universals que afecten totalment la forma d'entendre la societat actual i el sistema de prestacions, però el nostre grup va focalitzar una mica més l'interès sobre els impactes que

podria tenir una mesura com aquesta dins la situació de la pobresa de ciutadans d'aquí, de Balears.

El Parlament va aprovar una llei de renda bàsica, la Llei de renda bàsica està en marxa, està cada vegada assolint més objectius i arribant a més persones, però sabem que hi ha moltes altres persones a les quals no arriba i que tal vegada convendria veure si una renda bàsica universal progressiva podria ser una alternativa a la llarga positiva per a la renda bàsica que tenim actualment.

Per això, varem arribar a un acord, després de veure distintes possibilitats, d'encarregar al Consell Econòmic i Social un estudi d'aquestes característiques que no únicament contemplàs la renda bàsica universal, sinó que també fes una avaluació de com és aplicada la renda social garantida, a més de reexaminar els indicadors de pobresa, la geografia d'aquesta pobresa, etc.

Per tant, aquest grup i els altres presentem aquesta proposta no de llei que demanaria, instaria el Consell Econòmic i Social a realitzar un estudi sobre la realitat present i la dinàmica de reproducció de la pobresa a les nostres illes, els impactes que tendria sobre aquesta i l'aplicació de la renda bàsica universal i les condicions d'aplicabilitat d'una prestació com aquesta.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Garau. Ara és el torn del Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'Hble. Sra. Sandra Fernández, per un temps de deu minuts.

LA SRA. FERNÁNDEZ I HERRANZ:

Muchas gracias, presidenta. Creo que ésta es la tercera proposición no de ley que traemos a esta comisión todos los grupos parlamentarios, que surge de unas jornadas previamente también organizadas conjuntamente con entidades por parte de la comisión y del Parlamento. En este caso, a través de una propuesta del grupo que trabaja en relación a la renta básica universal y juntamente con EAPN que es con quien tenemos la Comisión de Seguimiento del Pacto contra... el Pacto, perdón, por la inclusión social y, en este sentido, se llegó a una serie de conclusiones que creo que podríamos asumir todos los grupos parlamentarios.

Es cierto que nuestro grupo, el Grupo Popular, tiene ciertas reticencias a como se plantea o al menos como se está planteando popularmente lo que sería una renta básica universal, pero sí que es cierto que existen determinadas carencias en nuestro sistema que creemos que es necesario estudiar y ver qué medidas se podrían aplicar para solucionarlas.

En este sentido, lo más importante es tener un diagnóstico de la situación y un diagnóstico y un estudio de la situación más allá del cortoplacismo que podría ser esta legislación,

sino evidentemente, pues, si tenemos que aplicar una serie de medidas a medio o a largo plazo evidentemente tenemos que tener un diagnóstico de cual va a ser la evolución de la población.

En este sentido, el estudio que pedimos que haga el Consejo Económico y Social tiene diferentes puntos, uno de ellos precisamente es la estructura de la población que además, esto imagino que podremos ayudarles a través de la Ponencia de *envelliment* que también tenemos creada dentro de la comisión, también aportaremos la conclusiones al Consejo Económico y Social para que lo tengan en cuenta.

Los riesgos de la vulnerabilidad social, estudiando el mercado laboral, es algo a que sí que hemos hecho mucha incidenciadesde nuestro partido, la vinculación evidentemente de pobreza a la dificultad de inserción laboral de algunos colectivos, y evidentemente siempre hemos apostado porque sean las personas de forma..., que las personas puedan tener esa autonomía a través del trabajo y no a través de una ayuda, que creo que es lo que la mayoría de personas quieren. Pero es cierto que puede haber diferentes colectivos que sean muy difíciles de insertar laboralmente o imposible por determinadas dificultades de enfermedades, etc.

También, evidentemente, creemos que es muy importante estudiar las prestaciones que tenemos hoy en día, y una de ellas, la renta social garantizada. Nosotros ya habíamos pedido al Govern que hiciese una revisión de cuál estaba siendo la aplicación de esta renta; se nos dijo que no y se votó en contra de una propuesta que hicimos, pero creemos que es necesario estudiar cómo está funcionando, ya que es cierto que aunque puede ser positivo, a pesar de algunas cuestiones con las que no estamos de acuerdo como grupo parlamentario, sí que es cierto que se está escapando mucha gente que todavía tiene dificultades, según los datos, y que no está recibiendo esta renta, y es muy positivo que estudiemos el porqué, o si los requisitos se están adaptando suficientemente a la situación.

Y después tampoco nos parece de más estudiar realmente cuál sería el impacto de una posible renta universal, cómo se debería aplicar, y evidentemente estudiar los pros y los contras. Nosotros evidentemente le vemos bastantes contras, pero también somos conscientes de que hay que estudiarlo, hay que ver cuáles serían -como bien dice aquí la propuesta- cuáles serían los impactos a la hora de tomar realmente una decisión.

Y después también creo que es algo que todos estamos de acuerdo, el déficit que tenemos de financiación en nuestra comunidad autónoma, que evidentemente hace que no podamos tener una estructura en determinados servicios básicos muy importantes, como sí que tienen otras comunidades autónomas, y eso evidentemente tenemos que saber realmente cuál es el coste, de qué estamos hablando, porque siempre muchas veces parece que estos temas... no voy a decir que nos los tomemos a la ligera, pero sí que es cierto que hablamos de la falta de financiación pero realmente no sabemos realmente de qué estamos hablando y para qué estamos hablando, y qué es lo que necesitamos para tener esa

estructura de servicios básicos, en este caso unos servicios sociales fuertes, no solamente hablando de inclusión social sino de todos los ámbitos, discapacidad y dependencia, y creemos que es positivo el poder hacer este estudio.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula la Sra. Marta Maicas, per un temps de deu minuts.

LA SRA. MAICAS I ORTIZ:

Gràcies, presidenta. Bona tarda. Bé, efectivament, tal i com introdueix la iniciativa i com han dit els portaveus que m'han precedit, ha estat una col·laboració conjunta entre el Grup de renda bàsica de les Illes Balears i la Comissió d'Afers Socials. Ja vam fer unes primeres jornades, on vam concloure la necessitat de fer i de realitzar aquest estudi per analitzar les condicions d'aplicabilitat d'una prestació com és aquesta.

Partint de la situació actual on vivim, en una societat plena de desigualtats socials, on una part important de la societat malviu en la misèria o sobreviu amb el mínim, hem de reconèixer que aquestes desigualtats no neixen de la crisi, són part estructural del nostre sistema econòmic, que posar per davant els beneficis d'empreses enfront de la dignitat de les persones. Vivim en societats riques, i per això la pobresa que pateixen desenes de milers de persones és inadmissible, sobretot quan resoldre-la és qüestió de voluntat política. La crisi ha aguditzat les desigualtats socials i la pobresa de la nostra comunitat autònoma. Malauradament la renda social garantida no ha acabat amb la pobresa, no ha solucionat tots els problemes derivats de les desigualtats econòmiques, i es gasta tant per controlar els que cobren, com les prestacions estigmatitzen també els que cobren i tot això.

Per tot això entenem i pensem que hem de buscar alternatives perquè la ciutadania sigui atesa segons les seves necessitats, sense que per això se senti o no mereixedora d'aquest dret. Entenem que una mesura com és la renda bàsica universal és una forta aposta, una aposta valenta, que necessita del consens i l'acceptat de la societat. Per això és important posar damunt la taula, per entendre-la, un debat com és aquest. Nosaltres estem contents que comenci a formar part de la nostra agenda política que es facin iniciatives com aquesta i com la que vàrem fer fa uns mesos al Parlament amb les jornades, i donam passes endavant per poder-la fer realitat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula l'Hble. Sra. Agustina Vilaret, per un temps de deu minuts.

LA SRA. VILARET I GONZÁLEZ:

Moltes gràcies. Ens pareix molt bé veure de millorar la situació de la gent més vulnerable, ja que la tendència de la pobresa no disminueix, i per tant s'hi ha d'actuar.

Supòs que és un tema complex i per tant s'ha d'estudiar, i em sembla molt bé que tots estiguem d'acord a tirar endavant a veure quines són les conclusions i veure que no només hi ha teoria i conceptes sinó que també la pràctica és difícil, perquè evidentment haurà d'implicar pressuposts per les despeses per implementar-ho, i evidentment sempre recorrem al dèficit fiscal, que és evident que fan falta doblers per als ciutadans d'aquesta illa.

Bé... creiem que a la llarga fer aquest estudi i intentar millorar la situació dels ciutadans és una inversió que compensa a molts de nivells, i per tant li donarem tot el suport.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula l'Hble. Sr. Josep Castells, per un temps de deu minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, jo crec que el que proposam els grups és iniciar un camí, un camí en el qual de vegades hem tengut debats parcials sobre el tema, i aquí la proposta doncs és començar la casa amb uns bons fonaments i, per tant, disposar d'un estudi sobre la realitat de la pobresa i la dinàmica que ha seguit en els darrers anys, que és una diagnosi fonamental per poder fer la feina que hem fet en altres àmbits, especialment en aquesta comissió, sempre amb la participació consensuada de tots els grups.

Per tant... òbviament, com no pot ser d'altra manera, essent com som signants d'aquesta proposició, li donarem suport.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LESILLES té la paraula l'Hble. Sra. Maria Antònia Sureda, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputats. Poc més a afegir després del que han exposat els companys que m'han precedit. Sí que avui fem aquesta encomana d'aquesta tasca al Consell Econòmic i Social, i som conscients que és una tasca molt complexa i molt difícil, però que en cap cas no pot ser motiu per evitar-ne el debat, perquè el tema de la renda bàsica universal és un tema que se'n parla.

Ara, ningú no pot prendre una decisió en relació ni amb aquesta renda bàsica ni amb qualsevol altre tipus de prestació sense un estudi rigorós i seriós que valori en profunditat aquesta realitat social i econòmica que tenim tant aquí a les Illes, però també hem de tenir en compte que creim que va més enllà, perquè el dret de ciutadans com a Estat espanyol tenim unes rendes i unes prestacions que tenim tot el dret a percebre, i per tant sí que és difícil fer segons quin tipus d'actuacions que afectin només les nostres illes. Ja fins i tot diríem més, que és un tema que hauríem de tractar a l'àmbit d'Europa.

Però, com diem, pensam que s'ha de posar el debat damunt la taula i és una manera d'encomanar aquesta tasca per començar a fer-ho, i fer camí de veure de les possibles passes que s'han d'anar fent perquè poguéssim arribar a aquesta renda bàsica universal. Per tant, crec que hem d'encoratjar el Consell Econòmic perquè faci aquesta feina i que més endavant ens surti un debat profitós i que pugui ajudar a tots els ciutadans.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Ara és el torn del Grup Parlamentari Mixt. Per a la seva defensa té la paraula l'Hble. Sra. Xelo Huertas, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. HUERTAS I CALATAYUD:

Gràcies, presidenta. Bé, com han dit és una proposició de llei que ha estat consensuada per tots els grups i de la qual hem parlat molt, però a mi m'agradaria marcar una sèrie de circumstàncies que es donen en aquests moments, i són tots els estudis que s'han anat publicant de l'avanç de les tecnologies que automatitzen d'una forma important les feines existents, i per tant poden generar bosses d'aturats que no puguin ser eliminades amb la creació de nous llocs de treball.

L'augment de l'expectativa de vida i la lluita contra les malalties també propicia l'augment d'una població que difícilment tindrà cabuda en el mercat de treball, a més de la desproporció que això generaria entre ocupats i desocupats. Si a tot això afegim que en el nostre país hi ha un atur estructural que s'ha aprovat apropant-se les xifres d'aturats a l'atur conjuntural tan sols en el moment més àlgid de la bombolla immobiliària, també crec que fa necessari com a mínim aquest estudi, encara que per la meua part crec que sense mesures innovadores i garantistes mai no podrem tenir la justícia social que és necessària.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 16255/17.

Vots a favor? Unanimitat.

En conseqüència queda aprovada la Proposició no de llei RGE 16255/17, relativa a renda bàsica universal.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS